

Bijlage 2

Jaarverslag 2019 van SCD-DIV over het beheer van niet overgebrachte informatie en archiefbescheiden van de gemeente Alblasserdam

door: E.G. Bomas-Wolbersen, senior kwaliteitsmedewerker SCD-DIV

1. Lokale regelgeving

Half augustus 2019 heeft de gemeentearchivaris een brief aan de gemeente Alblasserdam gestuurd met het advies een Strategisch informatieoverleg (SIO) in te richten. In de brief geeft hij aan wie er in het SIO kunnen plaatsnemen en welke punten er op de agenda staan.

Omdat praktisch alle facetten van de archief- en informatiehuishouding bij het SCD zijn ondergebracht, adviseert hij om één SIO voor alle Drechtsteden in te stellen.

Nu de gemeentearchivaris dit heeft geadviseerd, zal SCD-DIV een nieuwe Archiefverordening en Besluit informatiebeheer ter vaststelling aan respectievelijk het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad voorleggen.

2. Interne kwaliteitszorg en toezicht

KZA

Eind 2019 zijn er 422 processen live in KZA (van de ongeveer 1.000 standaard werkprocessen binnen de Drechtsteden). De livegang heeft een grote impact op de werkzaamheden van SCD-DIV, zie hiervoor punt 10.

Vervanging

In KZA werken we volledig digitaal. SCD-DIV heeft in 2019 het handboek vervanging ter vaststelling voorgelegd aan het college van Burgemeester en Wethouders. Het college heeft conform besloten. Het vervangingsbesluit dient overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht bekend te worden gemaakt, eerder kan zij niet in werking treden. Dit is nog niet gebeurd. Het Handboek regelt dat de papieren documenten die gearchiveerd moeten worden, de archiefbescheiden, vervangen kunnen worden door een digitaal exemplaar waarbij dit digitale exemplaar de status van het originele papieren document overneemt. In de Archiefwet wordt dit omschreven als "vervanging"

Omdat het besluit nog niet in werking is getreden, is er nog niet vervangen.

Kwaliteit

Om te voldoen aan de kwaliteitseisen die zijn vastgelegd in het kwaliteitshandboek en die doorwerken in het handboek vervanging zijn er diverse kwaliteitscontroles nodig.

SCD-DIV voert deze controles uit. Er vinden controles plaats op de scan- en registratiewerkzaamheden van SCD-DIV. Op basis van toegekende risicoklassen vinden ook controles plaats op de door de ambtenaar afgehandelde zaken. Logischerwijs worden risicovolle zaken intensiever gecontroleerd dan de zaken die minder risicovol zijn.

De uitkomsten van de kwaliteitscontroles worden teruggekoppeld naar de respectievelijke medewerker c.q. ambtenaar. Hiermee wordt uiteindelijk de kwaliteit van de registratie verbeterd en de volledigheid van het digitale archief gewaarborgd.

Informatie

SCD-DIV verstrekte management- en kwaliteitsinformatie over het gebruik van zaken en zaaktypen aan de organisaties.

3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden

i-Navigator

Het beschikken over een ordeningsstructuur is een wettelijke verplichting. Om te voldoen aan die wettelijke verplichting is de applicatie i-Navigator aangeschaft.

De i-Navigator is een DSP/ZTC beheertool waarvan het beheer ligt bij de Recordmanager van SCD-DIV. In het DSP/ZTC wordt de complete informatiehuishouding van een organisatie centraal in kaart gebracht en beheerd. In het DSP/ZTC worden onder andere de werkprocessen benoemd, de bijbehorende informatieobjecten, de applicaties waarin de werkprocessen worden uitgevoerd, etc. Tevens biedt de tool één vaste plek om het informatiebeleid vast te leggen en te raadplegen.

SCD-DIV gebruikt het DSP/ZTC als basisinrichting voor het zaakstelsel InProces. Per werkproces worden de bewaartermijnen, processtappen, taakveld, afdoeningstermijn etc. geëxporteerd naar het zaakstelsel InProces.

Het DSP/ZTC kent een externe redactie die alle landelijke wet- en regelgeving, best practices en overige wijzigingen bijhoudt en verwerkt middels en periodieke update. Hierdoor is het DSP/ZTC altijd compliant aan de meest recente wetgeving.

AVG

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verplicht organisaties om de verwerking van persoonsgegevens bij te houden in een register. In het verwerkingsregister neem je op welke persoonsgegevens je gebruikt, voor welk doel, waar je ze opslaat en met wie je ze eventueel deelt. Het up-to-date houden van dit verwerkingsregister is een taak van de organisaties zelf, zo ook voor de gemeente Alblasserdam.

Het register is voortsnog opgenomen in de i-Navigator en wordt *administratief* bijgehouden door de Record Manager van de afdeling SCD-DIV.

Erfenis "Mozaiek archiveren"

In eerdere jaarverslagen werd gemeld dat niet al het te bewaren archiefmateriaal in analoge vorm is opgenomen in fysieke dossiers. In Mozaiek staan veel uploads en ook op de afdelingsschijven en persoonlijke mailboxen staat veel archiefwaardig materiaal. Deze constatering heeft er niet toe geleid dat er meer archiefmateriaal is aangeboden bij SCD-DIV. De zorgdrager is zelf verantwoordelijk voor de compleetheid van zijn dossiers, maar er is een te grote vrijblijvendheid om archiefbescheiden ter archivering aan te bieden. SCD-DIV heeft in 2018 het een inventariserend vooronderzoek gedaan. Hieruit is gebleken dat de bovenbeschreven hypothese juist is. Meerdere processen worden niet in Mozaiek maar in lokale programmatuur en/of op netwerkschijven gearcheveerd. In 2019 zijn concrete acties op papier gezet op basis waarvan de papieren dossiers gecompleteerd kunnen worden. Belangrijkste doel is dat de dossiers die blijvend bewaard dienen te worden gecompleteerd worden. Het SCD kan en wil faciliteren bij het oplossen van deze problematiek, het is en blijft echter de verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf om de archivering op orde te hebben, c.q. te krijgen. Dat betekent dat gemeenten een actieve rol hierin moeten gaan vervullen. Op dit moment gaat alle capaciteit op dit vlak bij de gemeenten uit naar de implementatie van het KZA-systeem InProces. Een goede invoering van het KZA-systeem, sturing op juist en volledig gebruik van InProces, moet voorkomen dat de huidige problematiek groter wordt en er later herstelacties nodig blijken te zijn. Op het moment dat de capaciteitsvraag richting de organisaties voor KZA afneemt, zal DIV aandacht

en capaciteit vragen om de papieren dossiers op orde te brengen. Langs de andere lijn is het SCD bezig met het opstellen van beleid t.a.v. archivering in vakapplicaties en het opzetten van diensten om de organisaties te ondersteunen bij de (her)inrichten en schonen van de netwerkschijven. Het een en ander zal in elkaar gaan grijpen en elkaar versterken. Het is echter wel een project met een lange doorlooptijd.

4. Digitale archiefbescheiden

Websitearchivering

Op 1 januari 2017 is de selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017 van kracht geworden. Hierin wordt o.a. verplicht om de inhoud van websites permanent te bewaren.

In 2019 heeft de gemeente Alblasserdam voor deze website archivering een contract afgesloten met Archiefweb.

5. Vernietiging

Regulier

De vernietiging van de archiefbescheiden voor het jaar 2019 is volledig afgerond en de voorbereiding voor de vernietiging van 2020 is opgestart. Daarbij zal ook de digitale vernietiging uit het zaaksysteem Green Valley en InProces worden meegenomen.

Mozaiek

SCD-DIV heeft in 2019 een eerste lijst van de numerieke reeksen uit Mozaiek voorgelegd aan de archiefinspectie. De archiefinspectie heeft de lijst afgekeurd.

Het is voor het SCD-DIV bijna onmogelijk om uit Mozaiek een lijst zaken te destilleren met een bewaartermijn < 10 jaar. Dit moet handmatig gebeuren, is arbeidsintensief en niet betrouwbaar. Er wordt naar een andere oplossing gezocht om deze numerieke serie te kunnen vernietigen.

6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de openbare archiefbewaarplaats

Stand van zaken overbrenging

Bestand	Periode	Stand van zaken
15 dozen calquetekeningen	...	Tekeningen zijn gescand en geïndexeerd. De tekeningen staan al bij het RAD. De inventaris inclusief linkjes moeten nog goed in Maisflexis worden gezet. De archiefinspectie nummert de dozen.

7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

De gemeente Alblasserdam maakt gebruik van de, goedgekeurde, archiefruimten van de gemeente Zwijndrecht. Het archief van Burgerzaken van de gemeente Alblasserdam is, in verband met frequente raadpleging door Dienstverlening Drechtsteden, ondergebracht in de archiefruimte S07 in het stadskantoor van de gemeente Dordrecht.

8. Ter beschikkingstelling van naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden

Zie bijlage 1 jaarverslag RAD.

9. Rampen, calamiteiten en veiligheid

SCD-DIV zou in 2019 het calamiteitenplan actualiseren en aan de colleges ter vaststelling voorleggen. Dit is helaas niet gelukt, alle capaciteit is naar het project KZA gegaan. SCD-DIV streeft ernaar dit in 2020 op te pakken.

10. Middelen en mensen

De afdeling DIV van het SCD heeft in 2019 weer goede stappen gezet op weg naar een digitale toekomst.

Ook in 2019 was het KZA project een speerpunt voor, met name, de collega's binnen DIV die zich met de informatieadviesing bezig houden. Ondanks de goede voornemens eind 2018 zijn ook veel van deze resources weer ingezet op het KZA project. Niet alleen informatie adviseurs spelen een belangrijke rol in het project maar ook medewerkers van beleidsadvies, record management en kwaliteit.

De belofte van vorig jaar om informatie advisering ook nadrukkelijker in de lijn te positioneren gaan we in 2020 wel waarmaken. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de KZA projectleiding over de te leveren capaciteit.

Voor de medewerkers DIV die zich met name met het primaire proces bezighouden van de post uitpakken tot het (digitaal) archiveren was 2019 wederom een veeleisend jaar. Haperingen van het KZA systeem InProces, veel vertragingen en verstoringen, hebben het afgelopen jaar een flink beroep gedaan op het mentale uithoudingsvermogen van de medewerkers. Gedurende het eerste kwartaal van 2019 waren deze verstoringen dermate ernstig dat er besloten is tot een tijdelijke stop in de uitrol van nieuwe zaaktypen, dit geeft de ernst van de situatie goed aan.

Naast de (ver)storingen is ook de inrichting van het systeem dusdanig dat er veel meer tijd nodig is om de post (digitaal en analoog) te verwerken. De eerder ingecalculeerde en doorgevoerde personele besparingen op dit primaire proces zijn vooralsnog niet reëel. Voor het komend jaar is er dan ook, tijdelijk, personele uitbreiding noodzakelijk.

Hoopgevend is dat inmiddels meer dan de helft van de processen is uitgerold. De grote uitdaging voor de gemeenten is om de komende jaren die processen ook daadwerkelijk in gebruik te gaan nemen. Globaal gezien wordt er in de regio van de uitgerolde processen slechts 23,6% daadwerkelijk gebruikt!

Vanuit DIV informatieadviesing zijn er diverse initiatieven om de gemeenten te ondersteunen in het gebruik zodat we dé doelstelling van het KZA project "Het archief op orde" ook daadwerkelijk met elkaar gaan realiseren!